

Załącznik
do Uchwały nr XXV/179/2016
Rady Powiatu Namysłowskiego
z dnia 26.10.2016 r.

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE NAMYSŁOWSKIM
NA LATA 2016-2023**

Namysłów 2016 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Przemoc w rodzinie w dokumentach prawnych	5
1.1. Akty prawne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie	5
1.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – zadania ustawowe samorządu powiatowego	5
1.3. Procedura „Niebieskie Karty”	6
1.4. Interwencja kryzysowa	7
2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	8
3. Podmioty działające w obszarze przemocy w rodzinie	9
4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie	10
5. Cele Programu	22
6. Założenia Programu	22
7. Adresaci Programu	22
8. Realizatorzy Programu	23
9. Obszary, kierunki i działania Programu	23
9.1. Profilaktyka i edukacja społeczna - Obszar 1	23
9.2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – Obszar 2	25
9.3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – Obszar 3	28
9.4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – Obszar 4.....	30
10. Źródła finansowania Programu	31
11. Przewidywane efekty realizacji Programu	31
12. Monitoring i ewaluacja Programu	31

Załącznik do Programu:

„Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2016 – 2023”

Wstęp

Problem przemocy w rodzinie w świadomości społecznej był dotychczas mało znany i marginalizowany. Pomimo wielu kampanii społecznych, konferencji, dyskusji i debat przemoc w rodzinie jest nadal traktowana jako temat wstydlivy. Dlatego też bardzo trudno ją zbadać, czy o niej rozmawiać. W opinii społecznej funkcjonuje w dalszym ciągu wiele stereotypów i mitów na temat przemocy. Skala tego zjawiska powoduje, że temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie powinien zostać uwzględniony w polityce społecznej każdego powiatu czy też gminy.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej; zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie; badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego; zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Niezmiernie istotnym elementem tejże ustawy jest zapis zawarty w art. 12 mówiący, że „osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora”. Również osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Namysłowskim na lata 2016 – 2023 jest odpowiedzią na powyższe problemy oraz jest zgodny z realizacją art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (z późn. zm.), zgodnie z którym do zadań własnych samorządu powiatu należy „*opracowywanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie*”.

Zaplanowane w Programie działania są kontynuacją szeregu czynności, które podjęto w ramach realizacji wcześniej uchwalonego „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Namysłowskim na lata 2014 – 2015”.

Celem głównym tego Programu jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali tego zjawiska na terenie powiatu namysłowskiego.

Do jego realizacji zostaną zaangażowane instytucje, organizacje samorządowe i pozarządowe z terenu powiatu. Nad prawidłową realizacją Programu czuwać będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie, które pełnić będzie rolę Koordynatora.

W dokumencie tym zawarto m.in. cele i założenia Programu; wskazano adresatów i realizatorów; określono obszary, kierunki i działania Programu; opisano procedurę „Niebieskiej Karty” a także interwencji kryzysowej i pomocy terapeutycznej dla ofiar przemocy oraz oddziaływań na sprawców przemocy. Określono w nim również podział zadań pomiędzy poszczególne organizacje i instytucje oraz wskazano źródła ich finansowania;

przewidywane efekty realizacji, a także określono procedury monitorowania i ewaluacji Programu.

Program zawiera również szczegółową analizę sytuacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie namysłowskim.

Załącznikiem do Programu ponadto jest „Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2016-2023”.

Założenia Programu są spójne z kierunkami wyznaczonymi w dokumentach strategicznych, zarówno krajowych jak i unijnych oraz są skorelowane z lokalnymi potrzebami i działaniami zawartymi w „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2023”.

1. Przemoc w rodzinie w dokumentach prawnych

1.1. Akty prawne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 4) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 7) ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 8) ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- 9) ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny;
- 10) ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego;
- 11) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 12) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- 1) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- 2) Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2025;
- 3) Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2023.

1.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – zadania ustawowe samorządu powiatowego

Zadania ujęte w niniejszym Programie realizowane będą głównie w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 6 ust. 3 te same ustawy „Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej”.

Natomiast zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat określa art. 6 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do których „należą szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”.

Ponadto zgodnie z treścią art. 112 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, „zadania pomocy społecznej w powiatach wykonują jednostki organizacyjne – powiatowe centra pomocy rodzinie.”

1.3. Procedura „Niebieskie Karty”

Zgodnie z treścią art. 9d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Informacje o podjętych działaniach przekazywane są przez pracowników w/w instytucji, służb, przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Szczegółowe zasady stosowania procedury „Niebieskie Karty” zostały zawarte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Uruchomienie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez np. funkcjonariusza Policji, pracownika socjalnego, nauczyciela, pedagoga, lekarza, pielęgniarkę, pracownika komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Czynność ta powinna być dokonana, o ile to możliwe, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Formularz „Niebieska Karta – A” po wypełnieniu przekazuje się niezwłocznie przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury (kopię pozostawia się u wszczynającego procedurę). Następnie przewodniczący przekazuje go niezwłocznie członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania.

Formularz „Niebieska Karta - B” przekazuje się natomiast osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Formularz „Niebieska Karta – C” wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dokonując przy tym analizy sytuacji rodziny. Niestawiennictwo osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, nie wstrzymuje prac zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

Formularz „Niebieska Karta – D” wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Zakończenie procedury następuje w przypadku:

- 1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie;
- 2) po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;
- 3) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

1.4. Interwencja kryzysowa

Zgodnie z treścią art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, *„interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.”*

Interwencja kryzysowa jest świadczeniem niepieniężnym udzielanym niezależnie od dochodu.

W ramach interwencji kryzysowej udziela się:

- 1) natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej;
- 2) poradnictwa socjalnego lub prawnego (w zależności od potrzeb);
- 3) schronienia do 3 miesięcy (w sytuacjach uzasadnionych).

Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi.

Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej, zgodnie z art. 19 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej jest zadaniem własnym powiatu. W związku z tym w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie utworzono Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który zapewnia osobom i rodzinom, będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej specjalistyczne poradnictwo oraz schronienie. Osoby zgłaszające się do POIK mają zapewnioną bezpłatną pomoc psychologa, prawnika i pracownika socjalnego. Natomiast tymczasowego schronienia udziela funkcjonujący na terenie innego powiatu ośrodek interwencji kryzysowej lub ośrodek wsparcia (osoby będą przyjmowane do tych placówek na wniosek PCPR w Namysłowie).

Obecnie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie powiat namysłowski zapewnia schronienie w:

- 1) Domu Matki i Dziecka w Opolu - Grudziecach, ul. Masłowskiego 1, który prowadzi Diecezjalna Fundacja Ochrony Życia w Opolu;
- 2) Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem, ul. Katowicka 1, który prowadzi Caritas Diecezji Kaliskiej.

W przyszłości planuje się zwiększyć ilość placówek, które w razie potrzeby zapewnią dodatkowe miejsca dla osób, które doświadczają przemocy w rodzinie.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Namysłowie oferuje pomoc w formie kontaktu telefonicznego; bezpośredniego kontaktu w siedzibie Ośrodka; działań ochronnych w środowisku osób zagrożonych kryzysem, tj. interwencji w miejscu zamieszkania. Ośrodek przeznaczony jest dla osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, tj.: przemoc w rodzinie, klęski żywiołowe lub ekologiczne, katastrofy, handel ludźmi, zdarzeń losowych.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Zgodnie z treścią art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, *„przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osoby najbliższej, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”*.

Ze zjawiskiem przemocy domowej mamy do czynienia, gdy:

- 1) jest intencjonalna;
- 2) siły są nierównomierne;
- 3) narusza prawa i dobra osobiste;
- 4) powoduje cierpienie i ból.

Typy przemocy w rodzinie:

- 1) przemoc wobec współmałżonka;
- 2) przemoc wobec partnera/partnerki w związkach nieformalnych;
- 3) przemoc wobec dzieci;
- 4) przemoc wobec rodzeństwa;
- 5) przemoc wobec rodziców;
- 6) przemoc wobec osób starszych;
- 7) przemoc wobec osób niepełnosprawnych.

Formy przemocy w rodzinie:

- 1) **przemoc fizyczna – naruszenie nietykalności osobistej**, której przejawem jest, np.: bicie; szarpanie; popychanie; kopanie; duszenie; parzenie; krępowanie ruchów; nie zapewnienie koniecznej pomocy medycznej;
- 2) **przemoc psychiczna – naruszenie godności osobistej**, której przejawem jest, np.: wyśmiewanie; szydzenie; lżenie; wyzywanie; okazywanie braku szacunku; oskarżenie; grożenie; szantażowanie; wmawianie choroby psychicznej; poddawanie stałej krytyce; kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi; ograniczanie snu, pożywienia schronienia;
- 3) **przemoc seksualna- naruszenie intymności**, której przejawem jest np.: gwałt; wymuszanie pożycia seksualnego; wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych; wymuszanie seksu z osobami trzecimi; dotykanie miejsc intymnych; wyśmiewanie preferencji seksualnych;

- 4) **przemoc ekonomiczna – naruszenie własności**, której przejawem jest np.: odbieranie zarobionych pieniędzy; odmawianie pieniędzy na utrzymanie; kontrolowanie wydatków; zakazywanie podjęcia pracy zarobkowej; niszczenie lub zabieranie rzeczy.

Fazy przemocy:

- 1) **faza narastającego napięcia**, którą charakteryzują ciągle awantury; prowokacje ze strony sprawcy; nieustające poirytowanie sprawcy; zwiększona ilość substancji uzależniających (alkohol, narkotyki, dopalacze); złe samopoczucie ofiary;
- 2) **faza ostrej przemocy**, którą charakteryzują ataki szału; stosowanie przemocy fizycznej; ból, szok, bezradność, wstyd i przerażenie ofiary;
- 3) **faza miodowego miesiąca**, którą charakteryzuje skrucha i żal sprawcy; zapewnienia o lepszej przyszłości; usprawiedliwienia dla popełnionych czynów; prezenty i czułości sprawcy.

Na występowanie przemocy w rodzinie nie ma bezpośredniego wpływu pochodzenie, płeć, wiek, status społeczny czy materialny sprawcy. Wpływ mogą mieć natomiast nieprawidłowe wzorce, zachowania i postawy wyniesione z domu rodzinnego. Skutkiem długotrwałego stosowania przemocy w rodzinie mogą być problemy zarówno natury fizycznej jak i psychicznej. Natomiast przemoc doświadczana w dzieciństwie może wpływać bezpośrednio na późniejsze dorosłe życie.

Skutkiem stosowania przemocy w rodzinie mogą być:

- 1) urazy oraz śmierć na skutek odniesionych urazów;
- 2) zaburzenia zachowania;
- 3) zaburzenia psychiczne i psychosomatyczne;
- 4) samobójstwa;
- 5) uzależnienia;
- 6) problemy z nauką.

3. Podmioty działające w obszarze przemocy w rodzinie

Na terenie powiatu namysłowskiego zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonują następujące instytucje i służby:

1) na poziomie powiatu:

- a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie;
- b) Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Namysłowie;
- c) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Namysłowie;
- d) Komenda Powiatowa Policji w Namysłowie;
- e) Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Kluczborku z siedzibą w Namysłowie;
- f) Sąd Rejonowy w Kluczborku;
- g) Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych;
- h) Namysłowskie Centrum Zdrowia S.A.;
- i) szkoły ponadgimnazjalne;

2) na poziomie gmin:

- a) ośrodki pomocy społecznej;
- b) komisje rozwiązywania problemów alkoholowych;
- c) Zespoły Interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- d) szkoły podstawowe i gimnazjalne;
- e) placówki ochrony zdrowia.

Mieszkańcy powiatu namysłowskiego doświadczający przemocy mogą ponadto uzyskać wsparcie w następujących specjalistycznych ośrodkach wsparcia:

- a) Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Opolu;
- b) Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu.

4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie

Tab. 1. Interwencje domowe przeprowadzone wobec przemocy w rodzinie

Powiat Namysłowski	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych		Liczba sprawców		Liczba pokrzywdzonych		
	Ogółem	W ramach Niebieskiej Karty	Ogółem	Pod wpływem alkoholu	Osoby dorosłe		Dzieci i młodzież
					kobiety	mężczyźni	
2014 r.	119	119	119	96	132	7	115
2015 r.	115	115	115	86	105	19	110

źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie

Jak wynika z powyższej tabeli liczba przeprowadzonych interwencji domowych na terenie powiatu namysłowskiego utrzymuje się na podobnym poziomie. Zdecydowana większość sprawców przemocy była pod wpływem alkoholu. Wśród osób dorosłych większość pokrzywdzonych stanowią kobiety, natomiast znaczną część ogólnej liczby pokrzywdzonych stanowią dzieci i młodzież.

Tab. 2. Sprawcy przemocy domowej znajdujący się pod wpływem alkoholu

Powiat Namysłowski	Sprawcy przemocy domowej pod wpływem alkoholu			Sprawcy przemocy domowej zatrzymani do wytrzeźwienia		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2014 r.	96	0	96	54	0	54
2015 r.	86	4	82	68	4	64

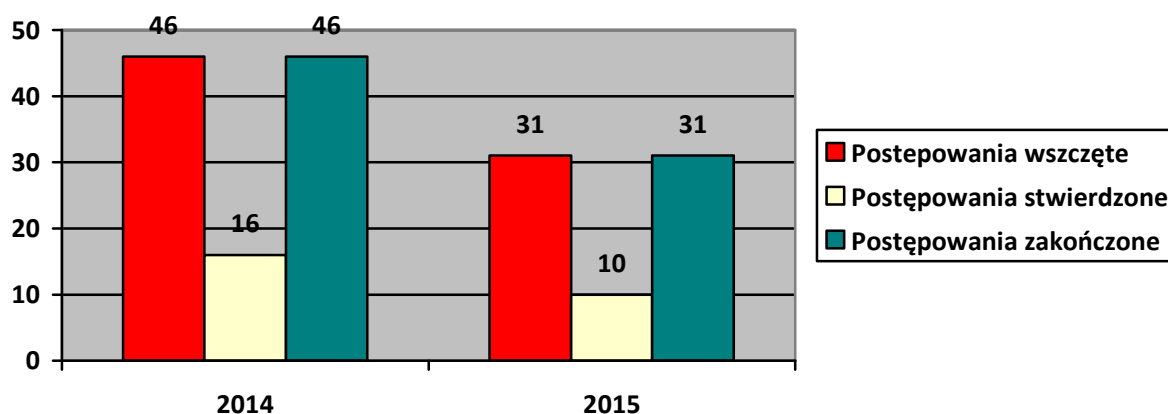
źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie

Informacje uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie wskazują na tendencję malejącą liczby sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu.

Natomiast niewielki wzrost odnotowano w 2015 r. wśród sprawców przemocy, którzy zostali zatrzymani do wytrzeźwienia – 68 osób (w 2014 r. – 54 osoby). Zdecydowaną większość wśród zatrzymanych stanowili mężczyźni.

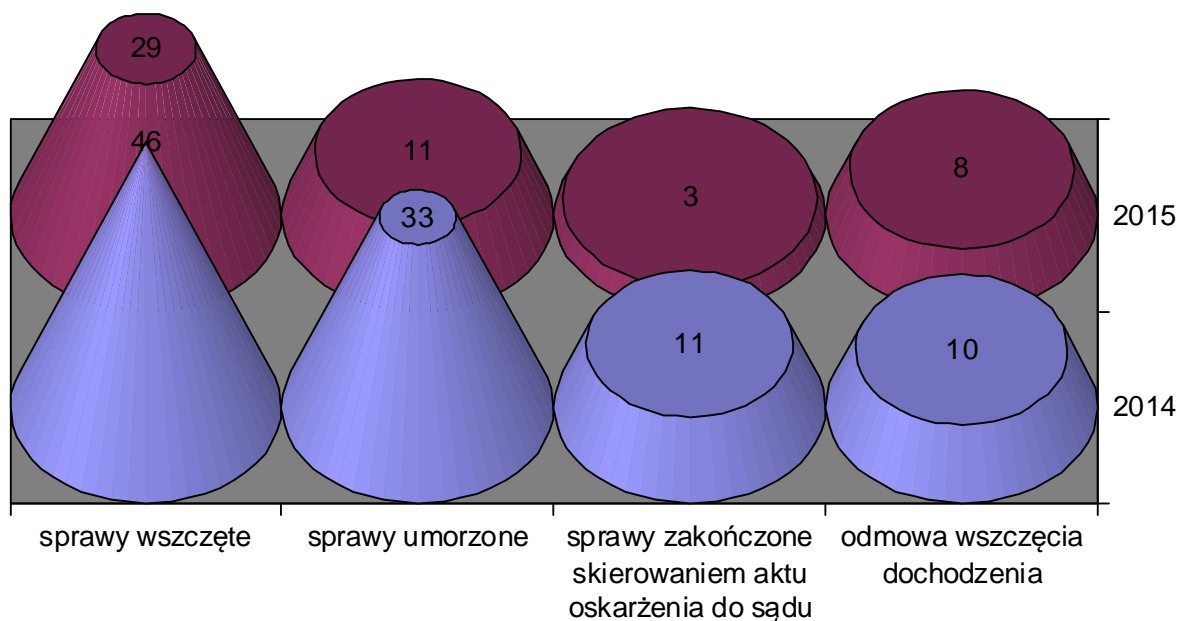
Jak wynika z poniższego wykresu liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Karty” zmniejszyła się. W roku 2014 wynosiła 46 (w 16 przypadkach stwierdzono przemoc domową), natomiast w 2015 r. wynosiła do 31 (w 10 przypadkach stwierdzono przemoc domową).

Wyk. 1. Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Karty” – z art. 207 k.k.

źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie

Wyk. 2. Liczba spraw o przestępstwo z art. 207 k.k.

źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Namysłowie

Prokuratura Rejonowa w Namysłowie w roku 2014 wszczęła 46 spraw o przestępstwo z art. 207 k.k. Z tego 11 zakończyło się skierowaniem aktu oskarżenia do sądu. Natomiast w 2015 r. wszczęto tylko 29 spraw, a skierowaniem aktu oskarżenia do sądu zakończyło się jedynie 3. W roku 2014 Prokuratura odmówiła wszczęcia dochodzenia w 10 przypadkach, natomiast w 2015 r. w 8 sprawach.

Tab. 3. Liczba prowadzonych postępowań o przestępstwo z art. 207 k.k., w których zastosowano środki zapobiegawcze

Powiat Namysłowski	Dozór	Areszt
2014 r.	4	2
2015 r.	2	1

źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Namysłowie

Z danych statystycznych Prokuratury wynika, iż w trakcie prowadzonych postępowań o przestępstwo z art. 207 k.k. środki zapobiegawcze są w praktyce sporadycznie stosowane. W roku 2014 zastosowano areszt wobec 2 osób, natomiast dozór policyjny wobec 4 osób. W następnym roku środki zapobiegawcze były stosowane jeszcze rzadziej, areszt zastosowano w 1 przypadku a dozór w 2 przypadkach.

Tab. 4. Liczba osób skazanych za przestępstwo z art. 207 k.k.

Powiat Namysłowski	Sprawcy wobec, których orzeczono bezwzględne wykonanie kary pozbawienia wolności			Sprawcy wobec, których orzeczono warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2014 r.	15	0	15	11	0	11
2015 r.	15	0	15	14	0	14

źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Namysłowie

Jak wynika z powyższej tabeli wśród osób skazanych za przestępstwo z art. 207 k.k. nie ma w ogóle kobiet. W roku 2014 na 26 osób skazanych, bezwzględne wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczono wobec ponad połowy sprawców (15 osób), natomiast w 2015 r. na 29 osób skazanych, warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczono już wobec 14 sprawców.

Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Namysłowie wynika, iż nie występowała ona dotychczas z wnioskiem do sądu w sprawie zobowiązania osób skazanych prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z art. 207 k.k. do uczestnictwa w programie edukacyjno-korekcyjnym.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kluczborku wykazał, że w 2014 r. prowadzonych było 12 spraw dozorowych wobec sprawców przemocy domowej, którzy nie byli wcześniej skazani za przestępstwo z art. 207 k.k. Natomiast w 2015 r. spraw dozorowych było łącznie 18, z tego 3 wobec sprawców, którzy byli skazani w przeszłości za tego typu przestępstwo a pozostałe 15 wobec sprawców, którzy nie byli wcześniej skazani. We wszystkich przypadkach dozór dotyczył mężczyzn.

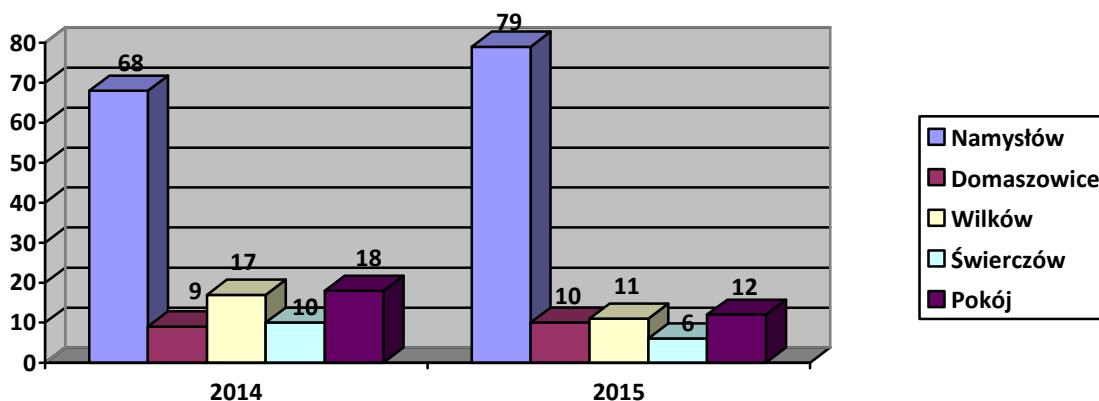
Ponadto dane w tabeli wskazują, że liczba spraw dozorowych dotyczących znęcania się nad najbliższymi ma tendencję wzrostową.

Tab. 5. Liczba spraw dozorowych dotyczących znęcania się nad najbliższymi – z art. 207 k.k.

Powiat Namysłowski	Sprawcy przemocy domowej, którzy byli skazani w przeszłości za przestępstwo z art. 207 k.k.			Sprawcy przemocy domowej, którzy nie byli wcześniej skazani za przestępstwo z art. 207 k.k.		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2014 r.	0	0	0	12	0	12
2015 r.	3	0	3	15	0	15

źródło: dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kluczborku

Wyk. 3. Liczba założonych „Niebieskich Kart” (według gmin z powiatu namysłowskiego)

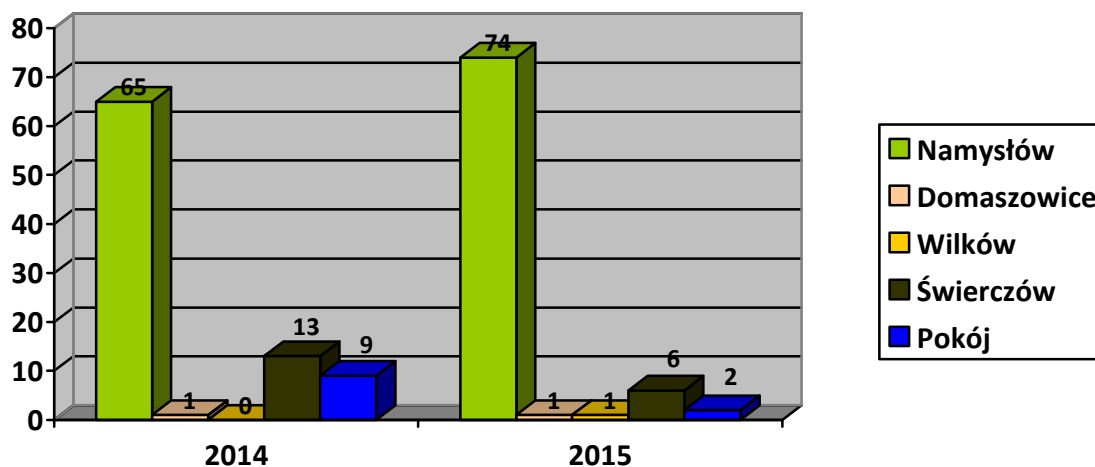

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Jak wynika z powyższego zestawienia pracownicy ośrodków pomocy społecznej w powiecie namysłowskim w toku prowadzenia czynności służbowych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie założyli w latach 2014-2015 łącznie 240 egzemplarzy „Niebieskich Kart”. Wśród 5 gmin najwięcej kart założono w gminie Namysłów, natomiast najmniej w gminie Świerczów. Tendencje wzrostową zanotowano w jedynie 2 gminach, tj. Namysłów i Domaszowice, natomiast spadek odnotowano w 3 gminach: Wilków, Świerczów i Pokój.

Statystyki ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego wskazują (wykres 4), iż największa liczba rodzin, którym przyznano pomoc i wsparcie z powodu przemocy zamieszkuje na terenie gmin Namysłów i Świerczów, natomiast najmniejsza na terenie gmin Wilków i Domaszowice.

Wyk. 4. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc i wsparcie z powodu przemocy w rodzinie (według gmin z powiatu namysłowskiego)

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Tab. 6. Formy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Formy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie		Liczba rodzin	
		2014	2015
Zapewnienie schronienia	ośrodek interwencji kryzysowej	0	0
	ośrodek wsparcia	7	0
	specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	0	0
	lokal socjalny/mieszkanie chronione	0	2
Pomoc finansowa		13	21
Pomoc rzeczowa		0	0
Poradnictwo specjalistyczne		54	38
ŁĄCZNIE:		74	61

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Z powyższej tabeli wynika, iż najczęstszą formą wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest poradnictwo specjalistyczne oraz pomoc finansowa. Schronienie

ofiary przemocy miały zapewnione w ośrodkach wsparcia lub w lokalu socjalnym. Ponadto z danych tych wynika, iż w latach 2014-2015 żadna z gmin z terenu naszego powiatu nie zapewniła schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej czy też w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

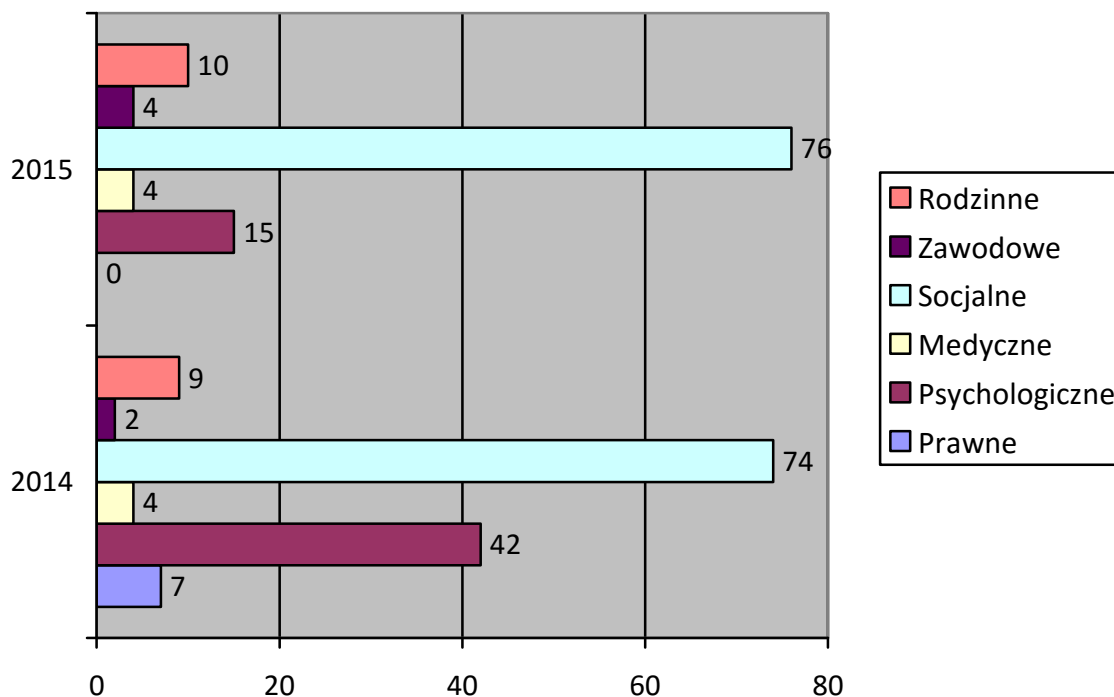
Tab. 7. Liczba rodzin, w których stwierdzono stosowanie przemocy wobec dziecka (według gmin z powiatu namysłowskiego)

GMINA	Liczba rodzin, w których stwierdzono stosowanie przemocy wobec dziecka	
	2014	2015
Namysłów	1	1
Domaszowice	0	0
Wilków	0	0
Świerczów	0	0
Pokój	2	1
ŁĄCZNIE:	3	2

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Z danych ośrodków pomocy społecznej wynika, że na terenie powiatu namysłowskiego w latach 2014-2015 jedynie w 5 rodzinach stwierdzono stosowanie przemocy wobec dziecka (gmina Pokój – 3; gmina Namysłów – 2).

Wyk. 5. Liczba osób, które uzyskały wsparcie w ramach poradnictwa specjalistycznego

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Statystyki ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego wskazują, iż maleje liczba osób, które korzystają z poradnictwa specjalistycznego. W roku 2014 z tej formy wsparcia skorzystało 138 osób, natomiast w 2015 r. 109 osób. Najczęściej korzystano ze wsparcia w formie poradnictwa socjalnego, psychologicznego i rodzinnego. Najrzadziej zaś z poradnictwa zawodowego i medycznego.

Tab. 8. Liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – ośrodek pomocy społecznej

Wskaźnik	Nazwa instytucji	Osoby dotknięte przemocą w rodzinie korzystające z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	ośrodek pomocy społecznej	ogółem:		228
		w tym kobiety	ogółem	77
			w tym niepełnosprawne	2
			w tym starsze	10
		w tym mężczyźni	ogółem	72
			w tym niepełnosprawni	0
			w tym starsze	4
		w tym dzieci	ogółem	79
			w tym niepełnosprawne	0

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

W 2015 r. wśród 228 osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (ośrodków pomocy społecznej) było 79 dzieci, 77 kobiet oraz 72 mężczyzn. W grupie tej znajdowało się 14 osób w podeszłym wieku oraz 2 osoby niepełnosprawne.

Jak wynika z poniższej tabeli, w ośrodkach pomocy społecznej z poradnictwa specjalistycznego skorzystały łącznie 83 osoby. Największą grupę stanowiły kobiety (75 osób). Nieliczną grupę natomiast stanowiły osoby starsze, niepełnosprawne oraz dzieci.

Tab. 9. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w placówkach wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – ośrodek pomocy społecznej

Wskaźnik	Nazwa instytucji	Osoby dotknięte przemocą w rodzinie korzystające z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego	ośrodek pomocy społecznej	ogółem: 83		
		w tym kobiety	ogółem	75
			w tym niepełnosprawne	2
			w tym starsze	7
		w tym mężczyźni	ogółem	7
			w tym niepełnosprawni	0
			w tym starsi	4
		w tym dzieci	ogółem	1
			w tym niepełnosprawne	0

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

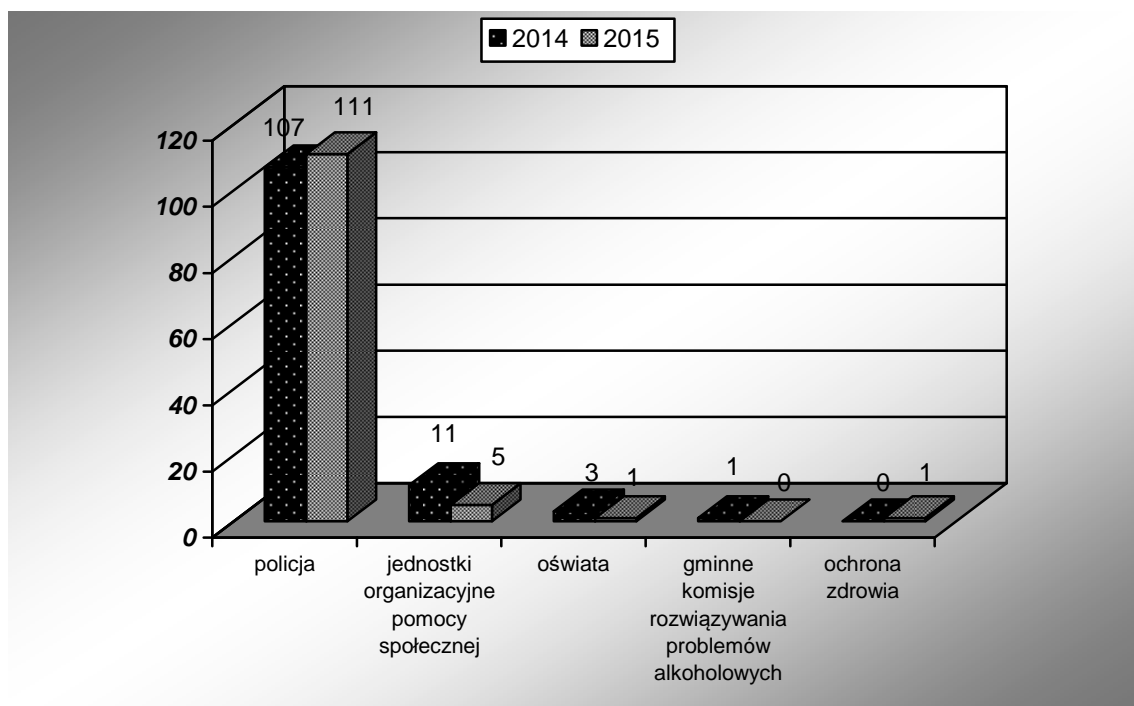
Z informacji ośrodków pomocy społecznej wynika, iż na terenie powiatu namysłowskiego najczęściej występuje przemoc psychiczna i fizyczna. W jednym przypadku ujawniono przemoc seksualną (gmina Domaszowice). W większości przypadków przemoc dotyczyła mieszkańców gminy Namysłów. W 2015 r. za wyjątkiem gminy Namysłów, odnotowano spadek liczby osób, wobec których stosowana była przemoc.

Tab. 10. Liczba osób, wobec których stosowano przemoc w rodzinie (z podziałem na jej formy) – (według gmin z powiatu namysłowskiego)

Gmina \ Forma przemocy	Namysłów		Domaszowice		Wilków		Świerczów		Pokój	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Psychiczna	68	79	8	8	19	11	13	6	0	0
Fizyczna	68	77	8	5	8	6	2	2	18	12
Ekonomiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Seksualna	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
ŁĄCZNIE:	136	156	16	14	27	17	15	8	18	12

źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu namysłowskiego

Wyk. 6. Wykaz instytucji, które założyły „Niebieskie karty”

źródło: dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu namysłowskiego

Jak wykazały dane statystyczne Zespołów Interdyscyplinarnych procedurę „Niebieskie Karty” wszczynali najczęściej policjanci oraz pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. W przypadku Policji odnotowano w 2015 r. większą liczbę założonych „Niebieskich Kart” (111) aniżeli w 2014 r. (107).

Tab. 11. Wykaz działań jakie podejmowały Zespoły Interdyscyplinarne

Rodzaje działań	2014	2015
Liczba osób, którym zapewniono schronienie w ośrodkach wsparcia	15	0
Liczba osób skierowanych do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych celem podjęcia leczenia odwykowego	32	20
Liczba sprawców przemocy, którzy zostali skierowani do udziału w programie korekcyjno-educacyjnym	0	0
Przypadki odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2	1

Rodzaje działań	2014	2015
Liczba eksmisji z lokalu w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	1	0
Liczba przekazanych przez Zespół interdyscyplinarny zawiadomień do organów ścigania (policji, prokuratury) o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie	10	7
Liczba odmów wszczęcia postępowania przez Policję/Prokuraturę	2	2
Liczba umorzeń dochodzenia przez policję/Prokuraturę	2	1

źródło: dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu namysłowskiego

Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu namysłowskiego w latach 2014-2015 najczęściej podejmowały następujące działania: skierowanie do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, celem podjęcia leczenia odwykowego; przekazanie zawiadomień do organów ścigania (policji, prokuratury) o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie; zapewnienie schronienia w ośrodkach wsparcia. W roku 2015 Zespoły Interdyscyplinarne odnotowały spadek liczby osób, wobec których podejmowały działania.

W rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w zdecydowanej większości występuje problem nadużywania alkoholu. Z danych Zespołów Interdyscyplinarnych wynika, iż w latach 2014-2015 liczba „Niebieskich Kart”, gdzie wskazano nadużywanie alkoholu nieznacznie zmalała.

Tab. 12. Problem nadużywania alkoholu w rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej karty”

Występowanie problemu nadużywania alkoholu z przemocą w rodzinie	2014	2015
Liczba „Niebieskich Kart”, gdzie wskazano nadużywanie alkoholu	112	108
Liczba „Niebieskich Kart”, gdzie nie zgłoszono problemu nadużywania alkoholu	10	10
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	122	118

źródło: dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu namysłowskiego

Jak wynika z poniższej tabeli w 2014 r. problem przemocy występował w zdecydowanej większości w rodzinach z dziećmi. Natomiast w następnym roku zwiększyła się liczba rodzin bez dzieci, w których w związku z przemocą sporządzono „Niebieskie Karty.”

Tab. 13. Występowanie przemocy domowej w rodzinach

Występowanie problemu przemocy w rodzinach z dziećmi	2014	2015
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w rodzinach z dziećmi, które są świadkami przemocy w rodzinie	89	74
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” dotycząca rodzin bez dzieci	33	44
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	122	118

źródło: dane Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu namysłowskiego

Z danych gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wynika, iż w 2015 r. w związku z przemocą w rodzinie udzielono pomocy 15 osobom (kobietom). W grupie tej znajdowała się 1 osoba niepełnosprawna oraz 1 osoba w podeszłym wieku.

Tab. 14. Liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych

Wskaźnik	Nazwa instytucji	Osoby dotknięte przemocą w rodzinie korzystające z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	ogółem: 15		
		w tym kobiety	ogółem	15
			w tym niepełnosprawne	1
			w tym starsze	1
		w tym mężczyźni	ogółem	0
			w tym niepełnosprawni	0
			w tym starsi	0
		w tym dzieci	ogółem	0
			w tym niepełnosprawne	0

źródło: dane Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu namysłowskiego

Z danych Ośrodka Interwencji Kryzysowych w Namysłowie wynika, iż wśród osób, które skorzystały z pomocy ośrodka większość stanowią kobiety. Najczęściej udzielaną formą wsparcia były porady prawne. Jednocześnie w roku 2015 zauważalny jest wyraźny spadek

udzielonych porad specjalistycznych, na co niewątpliwie miał wpływ okres funkcjonowania placówki (ośrodek interwencji kryzysowej zakończył działalność z dniem 30 czerwca 2015 r.).

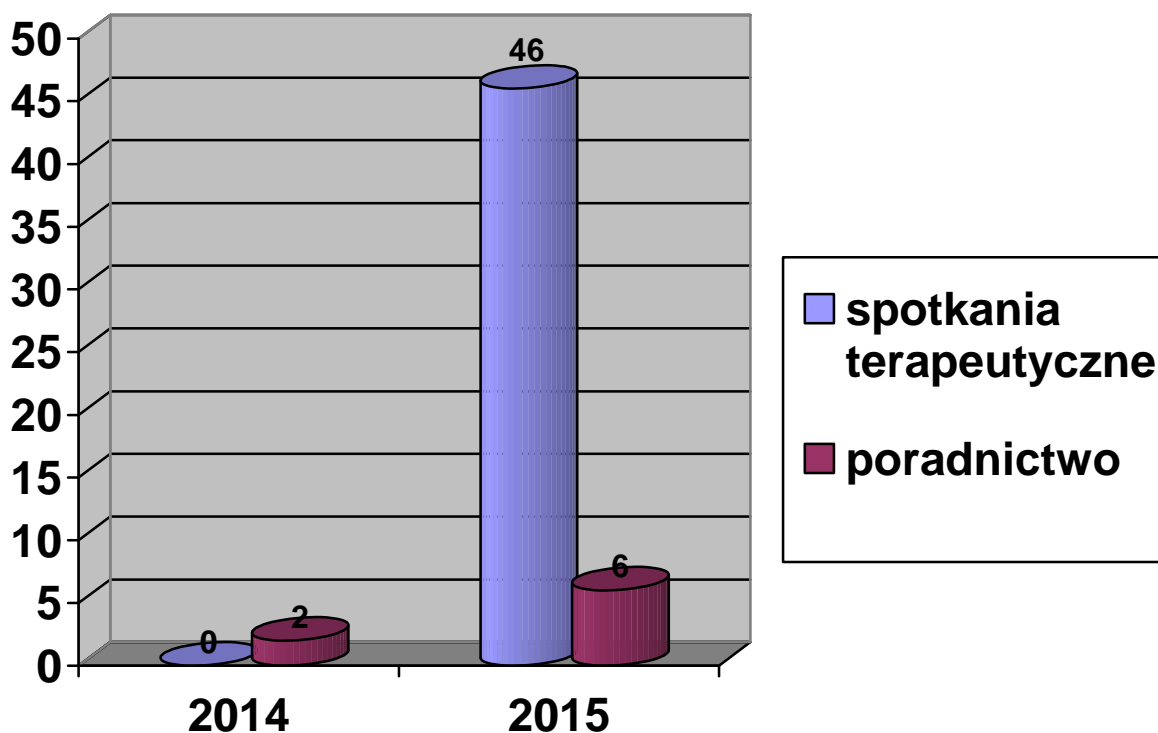
Tab. 15. Liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – ośrodek interwencji kryzysowej

Formy wsparcia	2014			2015		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Porady prawne	80	52	28	30	22	8
Porady psychologiczne	60	53	7	22	20	2
Schronienie (nocleg z wyżywieniem)	0	0	0	0	0	0

źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie

Jak wynika z poniższego wykresu, w ramach interwencji kryzysowej psycholog zatrudniony w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie udzielał wsparcia ofiarom przemocy głównie w formie poradnictwa oraz spotkań terapeutycznych. Niewielka ilość osób, które skorzystały z pomocy psychologa w 2014 roku wynika stąd, iż w okresie tym zatrudniony był na zastępstwo inny psycholog (umowa zlecenie), który udzielał wsparcia przede wszystkim rodzinom zastępczym.

Wyk. 7. Liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – powiatowe centrum pomocy rodzinie

źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie

5. Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali tego zjawiska na terenie powiatu namysłowskiego.

Cele szczegółowe:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

6. Założenia Programu

Dla realizacji celów określonych w Programie wskazano cztery obszary wraz z kierunkami działań:

- 1) **w zakresie profilaktyki i edukacji społecznej** (obszar kierowany do lokalnej społeczności, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie);
- 2) **w zakresie ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie** (obszar kierowany do osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób niepełnosprawnych, osób starszych);
- 3) **w zakresie oddziaływań na osoby stosujące przemoc w rodzinie** (obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie oraz instytucji i służb oddziałujących na osoby stosujące przemoc w rodzinie);
- 4) **w zakresie podnoszenia kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie** (obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

7. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- 1) społeczności lokalnej, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- 3) sprawców przemocy w rodzinie;
- 4) świadków przemocy w rodzinie;
- 5) instytucji oraz służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) organizacji pozarządowych.

8. Realizatorzy Programu

Realizatorami „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2023” są w szczególności:

- 1) Starostwo Powiatowe w Namysłowie;
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie;
- 3) Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Namysłowie;
- 4) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Namysłowie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie, które pełni rolę Koordynatora realizować będzie założenia Programu przy współdziałaniu innych instytucji i służb, a w szczególności:

- 1) Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie;
- 2) Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Rejonowej w Kluczborku z siedzibą w Namysłowie;
- 3) Sądu Rejonowego w Kluczborku;
- 4) ośrodków pomocy społecznej wraz z Zespołami Interdyscyplinarnymi;
- 5) komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 6) placówek ochrony zdrowia;
- 7) instytucji oświatowych;
- 8) Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Opolu;
- 9) Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu;
- 10) organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń;
- 11) kościołów i związków wyznaniowych.

9. Obszary, kierunki i działania Programu

9.1. Profilaktyka i edukacja społeczna - Obszar 1

Cel. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu	PCPR	2016-2023	Liczba opracowanych i opublikowanych diagnoz

2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie	<p>Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie usprawiedliwiającej jej stosowanie, - opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania, - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę, - promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc 	PCPR we współpracy z mediami oraz organizacjami pozarządowymi	2018-2023	Liczba lokalnych kampanii społecznych
		Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich	PCPR we współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi	2017-2023	<p>1. Liczba podjętych inicjatyw</p> <p>2. Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>

3.	Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową	PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2018-2023	1. Liczba opracowanych programów 2. Liczba zrealizowanych programów 3. Liczba uczestników programów
----	--	--	--	-----------	---

9.2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – Obszar 2

Cel. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowywanie zasad współpracy	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym: - ośrodka interwencji kryzysowej	Starostwo Powiatowe PCPR	2016-2023	1. Zakres i rodzaj świadczonych usług 2. Liczba osób korzystających z oferty placówek
		Nawiązywanie i wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Starostwo Powiatowe PCPR	2017-2023	Liczba zleczanych lub wspólnie realizowanych projektów

2.	Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	PCPR we współpracy z mediami o zasięgu lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi	2017-2023	1. Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych 2. Liczba lokalnych kampanii społecznych
		Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	Starostwo Powiatowe PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2018-2023	1. Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie 2. Liczba osób uczestniczących w zajęciach
3.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego	Starostwo Powiatowe PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2016-2023	Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa
		Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia, ośrodkach interwencji kryzysowej oraz specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	Starostwo Powiatowe PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2016-2023	1. Liczba ośrodków interwencji kryzysowej 2. Liczba miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej 3. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w wyżej wymienionych ośrodkach

		Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	Starostwo Powiatowe PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2017-2023	1. Liczba lokalnych telefonów zaufania 2. Czas dostępności telefonu 3. Liczba rozmów i interwencji
		Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	PCPR Rodziny zastępcze Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016-2023	Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie
		Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	Starostwo Powiatowe Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2018-2023	1. Liczba programów terapeutycznych 2. Liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym 3. Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne 4. Liczba grup terapeutycznych 5. Liczba grup wsparcia
4.	Monitoring skuteczności działań pomocowych	Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	PCPR	2016-2023	1. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie 2. Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar

					przemocy w rodzinie, u których przemoc ustała
--	--	--	--	--	---

9.3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie –Obszar 3

Cel. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy	Ewidencjonowanie podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne	PCPR	2017-2023	1. Corocznie aktualizowana na stronie internetowej PCPR baza teleadresowa 2. Liczba opracowanych informatorów zawierających dane teleadresowe
		Przesyłanie w terminie do dnia 15 lipca każdego roku, zaktualizowanych powiatowych informatorów (baza teleadresowa instytucji i podmiotów wraz ze wskazaniem realizowanych zadań i godzin przyjęć) właściwym miejscowo: prezesowi sądu rejonowego, prokuratorowi rejonowemu, komendantowi Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom	PCPR	2017-2023	Przekazanie instytucjom i podmiotom aktualnego informatora (w wersji elektronicznej)
2.		Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	PCPR	2016-2023	Liczba sporządzonych przez pracowników socjalnych formularzy „Niebieskich Kart – A”

		Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	PCPR	2016-2023	Liczba przekazanych Policji lub kuratorom sądowym informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc
3.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie	Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2016-2023	Liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych
		Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2017-2023	1. Liczba podmiotów realizujących programy 2. Liczba uczestników 3. Liczba osób, które ukończyły programy
		Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego	PCPR	2017-2023	1. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań przemocowych w rodzinie 2. Liczba osób osadzonych, poddanych oddziaływaniom, które w ciągu 3 lat zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu

4.	Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna organizacje pozarządowe	2018-2023	1. Liczba programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie 2. liczba uczestników 3. Liczba osób, które ukończyły programy
		Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	PCPR	2018-2020	Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów powróciły do zachowań przemocowych w rodzinie

9.4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – Obszar 4

Cel. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia	PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2018-2023	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego

10. Źródła finansowania Programu

Zadania przewidziane do realizacji w ramach „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Namysłowskim na lata 2016-2023” finansowane będą m.in. z:

- 1) budżetu powiatu namysłowskiego;
- 2) budżetu państwa (dofinansowanie zadań własnych powiatu);
- 3) budżetu państwa (finansowanie zadań zleconych);
- 4) budżetu państwa (finansowanie programów rządowych);
- 5) budżetu podmiotów uczestniczących w realizacji Programu;
- 6) funduszy europejskich;
- 7) funduszy organizacji pozarządowych;
- 8) innych źródeł i darowizn.

11. Przewidywane efekty realizacji Programu

- 1) upowszechnianie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
- 4) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą;
- 5) zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy;
- 6) zintensyfikowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 7) zwiększenie liczby osób, które świadczyłyby profesjonalną pomoc i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc;
- 8) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 9) zintensyfikowanie współpracy pomiędzy instytucjami, służbami i organizacjami pozarządowymi.

12. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitorowanie przebiegu realizacji Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Każdy podmiot raz na rok będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu. Następnie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie, na podstawie przekazanych danych, w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również informacje z realizacji Programu.

„Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Namysłowskim na lata 2016-2023” jest dokumentem o charakterze wieloletnim. W związku z tym zadania w nim zawarte mogą zmieniać się w miarę potrzeb czy też w wyniku prowadzonej ewaluacji, która ma na celu dostosowanie Programu do możliwości prawnych realizatorów i partnerów. Natomiast realizacja poszczególnych zadań

Programu uzależniona będzie od posiadanych środków finansowych, w tym pozyskania funduszy zewnętrznych.

Przewodniczący Rady
Powiatu Namysłowskiego

Wojciech Próchnicki